Ч. 86 (12.742). Львів, середа 22. квітня 1931. Poczt. opłata zasilona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Спробуйте щастя
і складайте свої ощадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20,
на премійну вкладкову книжечку, де крім відсотків можете виграти ще премію за ощадність у висоті від зол. 25—300, залежно від висоти місячних вкладок ощадности. Найнижча вкладка зол. 5·— місячно.

Звичайні і також премійні вкладки ощадности,
складані місячно від 5 до 100 зол., на котрі вильосовується щорічно премії по 25 до 300 зол.
приймає також пополудні
від год. 5. до год. 6½,
Центральний Кооперативний Банк
у Львові, Ринок, ч. 10.
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)

СЬОГОДНІ ПРЕМІЄРА
„Нового Вертепу".
Саля Лисенка. Початок в год. 8-ій веч. 1843

Східний, але не російський!

Ще про номінацію епископа Чарнецького.

„Курєр Віленьскі", лібералізуючий орган санації у Вильні (у противенстві до виленського „Слова" з маркантно консервативно-монархістичною фізіономією) писав уже неоднократно про призначення еп. Чарнецького, виявляючи з цього приводу велике занепокоєння, — у чому, врештою, цей часопис був однозгідний з усіми ґрупами польського табору. Особливе зацікавлення „Курєр-а Віленьск-ого" цією справою та взагалі справами церковними можна пояснити фактом, що головним редактором того часопису є пос. Окуліч, б. довголітній директор департаменту віросповідань в міністерстві освіти. І мабуть тому теж статті на ці теми у „Курєр-і Віленьск-ому" не є такі поверховні й дилетантські, як це буває в інших часописах. А проте в них теж чимало непорозумінь, які випливають чи то з невірного знання подробиць, чи з легкодушного повірення інформаціям з тенденційного джерела.

Ось остання обширна стаття у „Кур. Віл." з 18. ц. м. під наг. „Ґенеза номінації о. епископа Чарнецького" трактує про справу буцім-то з історичної перспективи, висловлює чимало поглядів зовсім правильних, з яких видно, що їх автор займається цими проблемами не від нині, а проте вона у своїх висновках цілком схиблена. Схиблена тому, бо оперта на цілком фальшивому заложенні, а саме: на утотожнюванні східних церковних обрядів з обрядами російськими і на пересвідченні, що епископ Чарнецький є „українцем з походження та росіянином з переконання" (цю останню сплетню пустила свого часу „За Свободу", опираючися на інформаціях галицьких москвофілів, які в свою чергу розреклямували епископа Чарнецького як „русского" мабуть на цій єдиній підставі, що він був вихованком колишньої бурси св. Николая у Станиславові, яка була тоді у москвофільських руках; однак з тієї бурси вийшов цілий ряд відомих українських діячів, як д-р І. Німчук, Михайло Лозинський, Михайло Струтинський і інші — і так само еп. Чарнецький з „общерусским" табором не має нині нічого спільного). Пригляньмося ближче тій статті.

Автор щиро стверджує на вступі, що від берестейського синоду в 1596 році, греко-католицька або т. зв. унїятська церква ніколи не мала симпатій ані підтримки у римо-католицького польського клиру. Навіть, мовляв, у польських королів (нпр. Зиґмунта III.) греко-католицька Церква зустрічала більшу опіку, ніж у римо-католицькому епископаті.

Коли можна казати про антаґонізм супроти східного обряду у католицькій Церкві, то без сумніву найбільше неприхильности зазнала унїятська Церква від епископату латинського обряду. Східний обряд трактовано звичайно як католицизм другої кляси, як щось нижчого і нерівноправного серед обрядів католицької Церкви.

Автор признає теж, що становище Риму не покривалося зі становищем польського клиру.

Берестейська унія не творила ще цїли самої у собі. Апостольська столиця крізь Польщу бачила дальші цїли, в обсяг своїх плянів втягала російський схід, а українська церква (в оригіналі: „косцюл рускі") в Польщі мав бути тим посередником, який відкривав туди дорогу католицькій експанзії.

Переходячи тепер до розгляду становища греко-католицької Церкви в історичній і нинішній Польщі (автор називає цю ситуацію „специфічними" та „реальними" умовинами), автор стверджує, що греко-католицька Церква була змушена пристосуватися до деяких форм і обрядів латинського костела (Замойський Синод), наслідком чого затерлося чимало питоменних рис східного обряду. Однак, з другого боку, таке пристосування до латинства і така затрата власних питоменностей пошкодила унійній акції. Це, мовляв, зрозумів і сам польський епископат (?!) і наслідком цього зрозуміння являється саме призначення еп. Чарнецького.

Бажання польського епископату латинського обряду було задовольнене: На внесок польських епископів Апостольська Столиця іменувала титулярного епископа в характері апостольського візитатора на Польщу для парохій східного обряду. Вибір упав на особу о. Чарнецького.

В цьому місці дозволимо собі висловити сумнів, наскільки ця номінація була „бажанням" польського епископату, в усякому разі вибір особи не вийшов мабуть дуже по „бажанню". Але це байдуже. Шукаючи за ґенезою тієї номінації, автор звертає увагу на „Дневник I. духовної конференції в справі церковної унії в Пінську", який тільки-що видала пінська епископська курія та цитує відтіль справді дуже цікаві вирвки з рефератів і дискусій, яких значіння стає зрозумілим особливо у світлі останнього Пастирського Листа Впреосв. Митрополита Шептицького. Всі ці цікаві подробиці поминаємо та переходимо до висновків. Вони такі, що побідили — мовляв — приклонники вірного збереження східної обрядовости в унійній акції, наслідком чого був саме іменований епископом один член пінської конференції, о. Микола Чарнецький. Тут теж автор тицяє „російськими переконаннями" еп. Чарнецького, який у непорушеній формі буде зберігати „російсько-синодальні обряди" серед навернених.

Ось так розпічнеться акція консервування форм російської обрядовости і відмежовування себе від латинських налетів, а все в імя позискування якнайбільшого числа душ для католицької ідеї. З погляду державного, а смію твердити й католицького (?), яскраво характеризує ці заміри один дрібний історичний епізод.

І той ніби „характеристичний" для нинішніх часів історичний „епізод", це примусова русифікація російською владою б. унїятських церков на Холмщині і Підляшу. І кінчає автор свої виводи гірким докором:

Те, що тоді так ревно поручали російські ґенерал-ґубернатори адміністраторам унїятських дієцезій, сьогодні на іронію історії й минулого, про яку непоправно забувається, поручають свіжо покликаному епископові духовники, члени унійної пінської конференції.

Автор паде жертвою тої самої помилки, яку роблять усі публіцисти й політики, без огляду на національність і політ. табор, які мають перед очима все тільки два чинники: польський і московський (російський), а цілком „переочують" чинник — український. В даному випадку автор ідентифікує схід з „Росією", визант. впливи з „російськими", а православна церква, це взагалі — на його думку — церква „російська". Тому й він забуває, що коли мова про збереження традиційних обрядів східної церкви, то треба тут розуміти звичаї, збережені з прастарих українських часів. Не може бути мови про пропаґанду російщини в унійній акції епископа Чарнецького, бо ця акція саме звертається проти пануючого нині в православній церкві на українській Волині, Холмщині, Підляшу і Поліссю російського духа, защіплюваного російським духовенством російською мовою! Може Пастирський Лист митроп. Шептицького прояснить дещо ситуацію й авторові цієї статті.

Інша річ, чи він буде цим вдоволений, — бо не всі польські діячі вдоволені акцією, яка звертається проти морального розкладу, ширеного нинішнім чорносотенно-московським православієм серед українців у Польщі...

Multa renascentur quae iam occidere.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 17. квітня 1931.

I.

Еспанська королівська пара поселилася від учорашнього дня в Парижі, в тому готелі при вулиці Ріволі, в якому вона зупинялася й раніше, підчас щасливіших днів своїх. А Еспанія знова сталася республикою — знова, бо республикою вона вже раз була, протягом кількох років, після абдикації короля Амадея І-го, 1873 року. На місце тієї першої республики прийшло королівство Альфонса XII-го; на його місце прийшов його син Альфонс XIII-ий, котрий оце не абдикував формально, а тільки уступив місця республиканському режімові.

Мимоходом можна зазначити, що Альфонс XIII-ий — тіточний брат Василя Вишиваного, полковника У. Г. Армії: мати Альфонса, Марія Христина, була дочкою архикнязя Альбрехта і сестра архикнязя Стефана, батька полковника Вишиваного. Знову ж архикн. Альбрехт, переможець зпід Кустоцци, реорґанізатор австрійської армії після Садови 1866 р. і завзятий ворог Прусії, був сином архикн. Карла, противника Наполеона зпід Асперну, Ваґраму, то-що. Та, як сказано, ці родинні й родові подробиці наводимо тут тільки мимоходом. Куди від них важніші ті питання внутрішнього устрою Еспанії та й міжнародньої політики цієї країни, які поставив на чергу дня упадок старої Бурбонсько-Габсбурської монархії.

II.

Передовсім: катальонська справа.

День проголошення республики в Мадриді був днем проголошення катальонської держави в Барцельоні. **Multa renascentur quae iam occidere**, тобто: багато відроджується такого, що вже було загинуло! В своєму посланії до пізонів старий Горацій наче випророчив те, що бачимо нашими очима і чого, дасть Біг, ще остаточно доживемо самі: скинула вікове ярмо Чехія, через ніч — передучора! — воскресла Катальонія... „Розкуються пута вікові" — співав Франко...

Катальонці вже визволені з вікового ярма еспанського, вже поспекалися сорому і ганьби чужинецької влади, під якою вони хилили чола ще вчора. Гей, товклися катальонські представники по конгресах т. зв. національних меншостей (дарма, що вони — більшість на своїй землі) в Жене-

ві; ще чуємо палку промову катальонського представника на меншостевому конгресі в серпні мин. року — він виголосив її безпосередно після промови нашого редактора Мудрого, тай, вернувшися в рідну країну, він попався в еспанську вязницю за „державну зраду“. Бо еспанська держава і мадридська диктатура була щедра в усіх відомих методах навчання „активної льояльности“ в судових процесах і жандармсько-поліцейських побоях; в кольонізації аграрній, військовій і бюрократичній; в заборонах катальонських шкіл і конфіскатах катальонських газет; в пацифікаціях катальонської людности і переслідуваннях катальонських діячів — однаково, як в періодичних аранжуваннях комедій „угодових переговорів“. Усе те переживали катальонці, тай — боронилися від цього як могли: саботажами („барцельонські бомби“ увійшли були в приповідку); читальнями, кооперативами і спортовими товариствами; брошурами й газетами, видаваними за кордоном (між ін. у Парижі) в ріжних мовах; тай нарешті тайною військовою організацією з полковником Мацією на чолі.

III.

Цього полковника Мацію тровили аґенти мадридської дефензиви по всій Европі. Засуджений французьким судом (за контрабанду зброї через Піренейські гори), він мусів утікати відси до гостинної Бельгії, але й там еспанська „пропаганда“ не залишала 70-літнього катальонського патріота в супокою. Еспанські амбасади й конзуляти своєю пресовою службою розповсюднювали про Мацію всі можливі наклепи, особливо ту клевету, яка в наших часах ще робить вражіння на тупу, широку публику: що, він, мовляв, „більшовицький аґент“ і що, „фінансує його „Москва“...

Всі ці, і їм подібні — як добре відомі! — благодати переживала Катальонія з ласки еспанського ворога. Ніщо з випробованих засобів переслідування й принижування не обминуло Катальонії і її патріотичної людности, ніщо — за вимком хіба одної безмірної, брудної ганьби, а саме: не знайшлося, все таки, серед катальонських земляків такого гуртка „катальонців“, який продався би за готівку Мадридові, проголосив би і підписав би свою „незаінтересованість“ щодо катальонської країни тай вислав би по всій Европі своїх „міністрів“, з кишенями набитими юдиними еспанськими пезетами, щоби в Льондоні, Парижі, Римі і Женеві та скрізь де можна, силкувалися пошкодити визвольним зусиллям катальонських патріотів, оклевечуючи їх наче „інтриґу“ — французьку чи московську. Тільки цієї одної ганьби заощадила доля катальонцям, бо зрештою всі інші приниження і переслідування сипалися на них наче з рога обильности.

А нині полковник Мація — президент уряду катальонської держави, колишньої підяремної провінції еспанської.

IV.

В сьогодн. числі тутешнього щоденника „Петі Журналь“ находимо заяву полк. Маціі про катальонсько-еспанські відносини. Читаємо там між іншим:

„Катальонія завжди все давала Еспанії, а одержувала від неї тільки знущання... Еспанія забирає нам наших жовнірів і насилає нам своїх, щоби нас давити — це виміна, без якої радо обійдемося. Еспанія — убога, а наша земля багата. Не бачу причини, чому ми малиб руйнуватися для неї, удержувати її армію, давати гроші на її підприємства, доставляли ґрунти і посади для еспанських зайд з Естрамадури і з Андалюзії. Нехай вона живе собі своїм життям і нехай нам залишить наше життя. Під такою умовиною ми будемо добрими другами“.

Так говорив французькому журналістові, у своєму урядовому бюрі в Барцельоні, той самий полковник Мація, який ще кілька років тому витирав стіни еспанських вязниць, а ще кілька тижнів тому тинявся політичним еміґрантом по всіх кутах Европи.

Він „передержав“, і Катальонія передержала. І сьогодні катальонці нарешті, після віків, свобідні на своїй рідній землі, змитій з ганьби неволі.

Про несподівано велике значіння зміни еспанського режіму з погляду теперішнього міжнародного моменту, зосібна з погляду французько-італійських і французько-німецьких взаємин, — у черговому дописі.

С. Залізький.

Підготовляймо дітей до ґімназії.

Важне актуальне діло.

У статті перед кількома днями згадали ми про необхідність творення власних бурс, замість побільшування ґімназій.

Саме цей ювилейний рік „Рідної Школи“ повинен зазначитися в її історії масовим творенням бурс, де число вихованців згодом помогло би сягати до сотень, хоч на початок могло би їх там бути лише по 10—20.

І знов можна би взяти собі приклад з наших давніших бурс, творених у 70 і 80 роках мин. століття: всі вони зачинали з малого і від малого числа своїх вихованців: від 7, 10, 18, а доходили до своїх власних домів і огородів і до сотні або двох сотень бурсаків — по літах невпинної праці та постійного розвою.

І не одна така бурса причинилася у свій час до піднесення числа нашої молоді в польських ґімназіях, а всі вони разом витворили те, що по літах їх істнування та гарного розвою прийшли наші ґімназії (Перемишль, Коломия, Станиславів, Тернопіль).

І якби кружки нашої „Рідної Школи“ або філії „Учит. Громади“ там, де не удержують ніякої школи, зорганізували ще цього року перед вакаціями або в часі вакацій таку бурсу, щоби в ній після вакацій знайшло приміщення бодай невеличке число нашої молоді з польських середніх шкіл, тоді в найближчих роках число наших учнів у середніх школах зросло би. Тому повинен організаційний відділ „Рідної Школи“ в порозумінні з „Учит. Громадою“ приступити негайно до такої роботи; повинен порушити всі сили нашого громадянства в цьому напрямі, бо час не стоїть на місці, а незробленого в пору нераз не можна вже ніколи надробити.

З цією справою звязана ще одна робота, досі також занедбана, хоч не вимагає вона ні таких великих видатків, ні таких великих трудів, ні таких всесторонніх заходів.

Маю на думці приготовні курси до вступного іспиту, передовсім до польських державних ґімназій.

Через переложення правильного речинця всіх вступних іспитів до ґімназій, отже також і до І. кл. майже виключно на кінець шкільного року, себто перед вакаціями — стратили ми також богато дітвори в середніх школах, бо дуже богато наших селянських учнів середньої школи приготовляло в часі вакацій своїх менших братів до вступного іспиту до І. ґімн. кл. по вакаціях. Ще більше приготовляли їх наші студенти університету також у вакаційнім часі, маючи більшу повагу й досвід від ґімназійних учнів. І тому-то найбільше нашої сільської дітвори приїздило до вступного іспиту до ґімназії по вакаціях, а перед вакаціями приїздили до іспиту діти інтеліґенції тай з близьких місточок (Угнів, Комарно, Глиняни; Микулинці, Теребовля, Скалат, Збараж; Тисьмениця, Богородчани, Лисець, Надвірна; Кути, Косів, Печеніжин, Заболотів). Розуміється, що й селянські діти здавали також і перед вакаціями вступний іспит до І. ґімн. кл., особливо з тих сіл, або містечок, де були більшеклясові школи з наукою німецької мови. І коли хто слідив за числом наших дітей, що вступали до І. ґімн. кл., цей помітив те явище, що число нашої селянської дітвори в середній школі в І. кл. помітно впало зараз з заведенням того нормального речинця вступного іспиту до ґімназії перед вакаціями, хоч тоді саме скасували іспит з німецької мови. — Отже яка рада, щоби збільшити число молоді в середніх школах? Уладити зараз після Великодня всюди по містах і місточках приготовні курси до вступного іспиту до І. ґімн. кл. і до

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 22. КВІТНЯ 1931.

Д. ГРЕГОЛИНСЬКИЙ.

Слідами славних предків.

Княжий город Перемишль не тільки найстарший з істнуючих городів Галицької волости, але й своєю національно-історичною місією займає, коли не перше місце взагалі, то стоїть зараз по Львові.

Тут, у Перемишлі, була перша княжа столиця будівничих галицької державности — Ростиславичів; тут, у Перемишлі, було основане перше епископство „Червоної Руси“. Звідси врешті, на початку XIX ст. вийшли перші проміні галицького національного відродження, якому основи поклав вельми діяльний і заслужений крилошанин Катедр. Капітули в Перемишлі, о. Іван Могильницький. Саме цього року припадають 100-літні роковини його смерти і вони повинні бути достойно відсвятковані.

Заслугам о. Івана Могильницького будуть у нашій пресі вкоротці посвячені окремі статті, тому я на отсім місці обмежуюсь тільки пригадкою, що кипуча, невсипуща діяльність цього піонїра нашого відродження має велике значіння для нашого культурно-національного життя в Галичині. Адже о. Іван Могильницький був основником і головою першого Галицького Освітнього Т-ва в Перемишлі, 1816 р., якого завданням між іншим було видавати книжки, написані „простою мовою, уживаною по селах і в найпростішім стилі“ — як звучить один параграф статуту. Він був автором першої української граматики й оборонцем самостійности української мови, написавши наукову розвідку „Відомість о руськім язиці“, котра за час 20 літ появилась аж у трьох виданнях (в 1829, 1837 і 1848 р.). Він був орґанізатором і головним інспектором шкільництва в перемиській епархії і за 15 літ своєї діяльности покрив епархію густою сіткою шкіл. Умираючи (несподівано, на холеру, в 54-ім році життя) лишив зорганізованих і правильно функціонуючих 385 парохіяльних шкіл, 24 тривіяльних (міських) і головну школу в Лаврові — на 697 парохій епархії. Тільки передучасна смерть не дозволила йому довести діло до кінця дати кожній парохії українську школу! Він був основником і директором першої української учительської семинарії „Дяко-вчительського Інституту“ в Перемишлі, який підготовляв відповідно на ті часи кваліфікованих дяко-вчителів для шкіл. (Тільки через брак учителів не міг о. І. Могильницький кожній парохії дати школу і мусів це розложити на літа — в міру того, як його учит. семинарія щороку випускала кваліфікованих учительських кандидатів). Він теж був укладчиком шкільних підручників, уживаних опісля по школах цілого краю: „Буквар“ (вийшов у 1816 р. і опісля в щораз нових виданнях), „Наука Християнська“ вид. 1816 р. і „Катехизис малий“ вид. 1817 р. (Ці оба підручники уживали по наших школах 70 літ), „Шкільні правила“ (вид. 1817 р.).

Та благодать освітньої діяльности о. Івана Могильницького спливала не тільки на перемиську епархію. Він був дорадником львівського митрополита Михайла Левицького і тимсамим керманичем шкільництва й у львівській архиепархії. Він разом з митрополитом належав до шкільної комісії у Львові, скликаної австрійським урядом на домагання митрополита і тут завзято боронив права українців на свою національну школу.

Взагалі культурно-освітня діяльність о. Ів. Могильницьго має характер загально-національний і тому 100-літні роковини творця українського шкільництва в Галичині повинна відсвяткувати не тільки Перемиська Земля, але й ціла Галичина. Без сумніву — про це мабуть подбають наші освітні установи, Т-во „Просвіта“ і „Рідна Школа“.

Але перш за все огнище освітнього руху на початку XIX ст. — город Перемишль повинен помянути великого освітнього діяча і національного робітника о. Івана Могильницького величною релігійно-національною маніфестацією, памятаючи, що тоді Церква творила школу — що з Церкви вийшло і наше національне відродження. Митрополит Михайло Левицький, епископ Іван Снігурський, о. Іван Могильницький, о. Іван Лаврівський, о. Осип Лозинський, „Руська Трійця“, епископ Григорій Яхимович і діячі-священики 1848 р. — ті оо. Устіяновичі, Трещаківські і т. д. положили угольний камінь під будову нашого національного життя. Тому і святкування 100-літніх роковин смерти о. Івана Могильницького повинно мати релігійно-національний характер. І Перемишль має змогу таку маніфестацію влаштувати для цілого краю.

А саме Перемишль зберіг дуже цінні історичні клейноди. Вистарчить згадати, що тут задержалась історична мітра, яка по старинному переказі оо. Василіян є тою самою короною, яку папа Інокентій IV. прислав через посла Опізона і якою коронувався король Данило в 1253 р. в Перемишлі, зберігся з 1457 р. трираменний хрест, з чорного гебану, золотом окований, якого перемиські епископи уживають тільки в день Йордану при водосвятті. Є це дар воєводи молдавського Івана Олександра. Тут також зберігаються три ризи високої історичної вартости, а саме: два омофори і епітрахиль — дар Великого Гетьмана Богдана Хмельницького в 1657 р. Тут також в епископській палаті є ґалерія портретів перемиських епископів. З тих портретів найстарші є: епископа Сергія (1283—1287) і його наслідника епископа Мемнона, якого Галицько-волинський літопис славить за мудрість і вченість. По століттям розділені портрети так: з XIII. ст. — 2 портрети; з XIV. ст. — 1; з XV. ст. — 2; з XVI. ст. — 2; з XVII. ст. — 4; з XVIII. ст. — 4; з XIX. ст. — 7; з XX. ст. — 1. Отже маємо цінні взори українського малярства від XIII. до XX. століття.

нашх державних і приватних шкіл, і до польських і то так інтензивно, щоби ще до кінця цього шкільного року був видний вислід з тої роботи, щоби ще тепер за два місяці всюди значне число нашої дітвори зголосилося та злало вступний іспит до І. кл. держ. польських гімназій усіх типів хоч би тому, що там наука дешевша, ніж у наших приватних школах.

І це треба робити не лише раз у цім ювилейнім році „Рідної Школи", але завсіди, щороку!

Розуміється, що треба вибирати найталановитшу дітвору і заохочувати її батьків до висилання її до школи, бо лише така дітвора зможе дати собі раду в середній школі, бо лиш така скінчить середну високу школу та не буде своєю невдачею зневохочувати наших інших селян.

Такі приготовні курси можуть вести (і декуди вже їх ведуть) або наші народні вчителі, або наші гімназійні вчителі, або й наші студенти, які тепер мають майже всюди свої секції по наших містах і місточках.

Коли би нам удалося в цім ювилейнім році „Рідної Школи" осягнути більше число гімназійних школярів саме через заснування таких селянських бурс під управою педагогічно-дидактичною кружків „Рідної Школи", або філій „Учит. Громади", якби кружки „Рідної Школи" або філії „Учит. Громади" подбали про уладження таких курсів зараз після Великодня, якби ці курси збільшили фреквенцію наших учнів у середніх школах, то це був би великий доказ розуміння ваги школи в житті нації, був би це доказ живучости нашого бідного та поневоленого народу та й великий доказ, що це не темна маса, лише високо-освідомлена та добре зорганізована суспільність.

Педагог.

—o—

Перший берестейський вязень перед судом.

Розправа проти п. ІВАНА ЛІЩИНСЬКОГО, б. українського посла до польського сойму, перед львівським судом.

(Пятий день розправи).

Цей день розправи починається внеском д-ра Шухевича, який предкладає трибуналові календар „Золотий Колос" на доказ, що пісня „Ще не вмерла Україна" не була сконфіскована, отже співати її вільно. Далі цей самий оборонець вносить покликати ще кількох свідків і пропонує свої документальні статистичні докази, що в 1922 р. у Сх. Галичині було 2437 українських шкіл, а в 1929 р. тільки 745, отже посол Ліщинський мав підстави критикувати політику польського уряду в шкільних справах. Прокуратор Ліпш спротивився тим внескам тому, що посла Л. судять не за критику політики уряду, а за те, що він критикував у той спосіб, що будить погорду і ненависть до того уряду та до Польщі. Трибунал відкинув ті внески.

Відтак переслухано дальших свідків:

Свід. Михайло Легенький, родом з Теребовельщини, замешкалий у Львові, при вул Скарґи ч. 2. член виділу „Сокола III." зізнає: „Будинок при вул. Кубасевича, власність Шнайдової, винайняв посол Ліщинський не для себе, але на ухвалу виділу „Сокола", для потреб тогож „Сокола". Товариство „Сокіл" ремонтувало цей будинок, завело електричне світло, вставило вікна і т. д. Відтак „Сокіл" не мав грошей на оплату головної салі, тому Ліщинський продав ту салю за 600 долярів. і тими грішми оплачено кошти направи дому, ще навіть лишилися довги.

Предсідник триб.: Отже пан Ліщинський з тих грошей не мав жадної користи?

Свідок Легенький: Пан Ліщинський ще і свої гроші докладав на той дім, а користи не мав жадної!

Свід. Петро Петрик, урядовець „Просвіти", член виділу „Сокола III." у Львові під присягою зізнає: „Сокіл III." мав льокаль при вул. Городецькій, але Захоронка заняла цей льокаль, і „Сокіл" мусів купувати дім при вул. Кубасевича. „Сокіл III." не мав грошей, і просив п. Ліщинського взяти на своє імя позичку в „Центробанку" в сумі 500 долярів, що і сталося.

Направка дому коштувала дуже багато і посол Ліщинський покривав видатки часто зі своїх грошей. Щоби покрити видатки, деякі льокалі того дому треба було винаймити за чинш. Про якунебудь лихву нема й мови і закиди акту обвинування проти посла Л. щодо лихви є неслушні.

Свід. Михайло Олексин, електротехнік, зізнає під присягою, що він завів у домі при вул. Кубасевича цілу електричну інсталяцію, яка коштувала 71 долярів. Крім того цей дім направляли шлюсарі і столярі, яких Ліщинський оплачував. Видатки були такі великі, що свідок Олексин досі не дістав усіх грошей за працю в „Соколі III".

Свід. о. Михайло Гірняк з Любачева, зізнає, що був на вічу в Мостах Великих 1929 року і нічого антипольського в промові посла Ліщ. не чув. Чув тільки критику шкільництва, яке перемінюють на польське. Посол Ліщинський говорив теж, що польський уряд, присилаючи до нас мазурів, кривдить тутешніх селян українців і поляків.

Предсідник триб.: Чи посол Л. нарікав, що в школах українських дітей вчать поляки, а українських вчителів посилають на Захід?

Свід. о. Гірняк: Ну, та це загально знана річ. (Сміх на салі.).

Предсідник триб.: Я вас не питаю, чи це річ знана, але чи посол Л. про те говорив?

Свід: Я того не памятаю.

Предсідник трибуналу: Чи посол Л. говорив, що українцям буде аж тоді добре, як будуть мати свою державу?

Свід. о. Гірняк: Не памятаю. Посол Ліщинський не говорив з ненавистю до Польщі, тільки з жалем до поляків, говорив трохи терпко.

Д-р Старосольський: Терпко нині цілий світ говорить, але це ще не злочин.

Свід. Петро Чубатий, книговодець „Фортуни" заприсяжений потверджує, що льокаль в домі при вул. Кубасевича підсудний купував разом з ним для „Сокола", а не для Ліщинського і що гроші, зібрані за чинш і відступне, пішли не на користь підсудного, тільки на видатки „Сокола III". Гроші на ці льокалі позичив Ліщинський на просьбу „Сокола" в „Центробанку" і ці гроші віддано з прибутків з чиншу.

Відтак прочитано суддям присяглим питання щодо злочину з §§ 58, 65, 312, 274 і 19. Всіх питань щодо провин б. посла Л. було аж 30.

Промова прок. Ліпша.

(Важніші місця в скороченні.)

„Високий Суде! Злочини закинені підсудному, виконав підсудний як посол УНДО. Як відомо, при перших виборах українці не взяли участи, а при других виборах змінили тактику і ввійшли до сойму. Зміна тактики не була зміною ідеольоґії чи настроїв і тому українські посли зложили в соймі заяву, згідно з якою Сх. Галичина опинилася під Польщею тільки через нещасливий вислід війни і мир в Ризі, та що, українці і на далі вважають своїм ідеалом незалежну українську державу, до якої входилиб: Східна Галичина, Волинь, Полісся, Підляша і Холмщина. Цю декларацію прочитав у соймі посол д-р Дмитро Левицький. Посол Ліщинський боронився, що він ділав як член легальної партії, але УНДО є легальне, хоч не льояльне, і УНДО вислало своїх послів до сойму лиш на те, щоби складати того рода заяви і то перед цілим світом, віби вияв волі українського народу.

Пан Ліщинський використав становище посла для антипольських цілей, не лише він, але всі посли УНДО їздили по селах та агітували, закриваючися правом посольської недоторканости. Посол Л. виконав цілу масу злочинів, яких, не будучи послом, не міг би і частинно виконати, бо його зараз арештувалиб".

Далі прокуратор доказує, що б. посол Ліщинський на кожнім вічу согрішив проти § 58, про державну зраду. На думку прокуратора, посол Ліщинський хоч і не пробував відривати частини від Польщі, то його діяльність була неначе гармата, яка вже спрямована на далеку ціль, набита, готова до стрілу — до державної зради. Судді не сміють судити за державну зраду аж по виконанні злочину, бо наприклад в Еспанії король втік, а якби не втік, то його будиб судили ті, яких він сам казав судити за державну зраду, тому злочини з § 58 треба карати в самім зародку, щоб не було запізно. Очевидно, що ті бідні хлопи з Мостів Великих чи Ланів не можуть ціпами і вилами розбити нині Польщі, але, щоби була революція, мусять бути передовсім революціонери, які прагнулиб ту революцію зробити, мусить бути підготований ґрунт в душі народу, воля до незалежности свого краю, і пан Ліщинський старався той психольоґічний ґрунт під українську революцію витворити, виплекати.

Що у 1918 р. над львівським ратушем висів український прапор, це ви панове судді самі памятаєте, і пан Ліщинський, хоч і не казав на вічах, що на баґнети ще не час, то його метою було вивісити цей прапор на ратуш другий раз, бо закликав боротися з Польщею доти, доки не будуть господарями своєї землі і доки пан Ліщинський не буде послом українського сойму, а поляки заберуть валізки і втечуть за Сян. Для боротьби з Польщею посол Ліщинський радив, щоби УНДО єдналось навіть з комуністами, з ким тільки можна. Пан Ліщинський на святі в Зашкові назвав представника староства Ліпецького батяром, лайдаком і це виразно характеризує психічне наставлення підсудного до польської влади. На однім вічу пан Ліщинський говорив виразно, що колись ті Василі та Івани, які служать в польськім війську, зроблять свій ужиток зі зброї".

Прокуратор домагається від суддів боронити цілости Польщі і судити підсудного якнайстрогіше.

Промова оборонця д-ра Шухевича.

В пятій годині розправа продовжується. Цікаве, що на цей важний політичний процес українська публика не звернула належної уваги і явилась навіть в цей останній день процесу свого посла й визначного громадянина менше численно, ніж на звичайних кримінальних процесах.

Чверть на шесту встає оборонець д-р Шухевич і починає промову:

„Вельмишановні панове судді присяглі!

В політичних процесах таких як цей, особа обвинуваченого грає другорядну ролю, а на перше місце висуваються деякі принципіяльні питання. Польська конституція забезпечила послам недоторканість і за промови послів на справоздавчих вічах їх не можна потягати до відповідальности. Окремий закон дозволяє послам скликати ті віча без окремого дозволу влади.

Цього закону не скасовано досі і хай ваше громадянське сумління вирішить, чи посол Ліщинський, виконуючи обовязок посла на вічах, виконав який злочин. А згідно з 21. статтею конституції посол Ліщинський чинив лиш те, що входило в програму посольської діяльности, а як і переступив закон, може відповідати лише перед соймом, не перед судом. І тому всі 30 питань щодо вини посла Л. ви, панове судді, повинні заперечити, тим більше, що всі каригідні чини підсудного виконані словом, не ділом, це процес вербальний, а в таких процесах найлекше за помилку, бо людські змисли, особливо слух, милять людину дуже часто. Кожний чув те, що хоче чути, залежно від того, як слухач предиспонований до промови. Змисли — це найбільші брехуни, сказав один психольоґ і в цім процесі свідки дуже легко могли ввести суд у помилку, а суд може дуже легко скривдити підсудного.

Перед судом перейшло в тім процесі майже 120 свідків. Одні обтяжували підсудного, другі боронили і зізнання цих свідків були такі далекі від себе, як північний бігун від південного, як чорна краска від білої. Коли зізнання такі протирічиві, то закон завжди толкує таку ситуацію на користь підсудного

Крім того при перемиській Катедр. Капітулі є пребогата книгозбірня і музей найстарших грамот і книг, починаючи від княжих часів. Вистава отсих релігійно-національних реліквій нашого минулого пригадалаб нашиx славних предків, загріла би нашу молодь. Пошанування памяти о. І. Могильницького вищезгаданою виставою ще і з того приводу уважаю доцільним, що цю книгозбірню і музей з пієтизмом зібрав товариш і співробітник І. Могильницького — крилош. о. Іван Лаврівський і записав їх перемиській капітулі (він був теж автором української граматики і зложив український буквар).

Численні прогульки з краю молоді середніх шкіл і старшого громадянства оглянулиб при тій нагоді перемиські інституції, а звідси через Добромиль, де оглянулиб руїни замку Гербуртів, верталиб домів.

Бл. п. о. Іван Могильницький, як звучить „метрика усопших", помер дня 24. червня 1831. Отже дня 24. червня ц. р. повиннаб бути вистава врочисто відкрита, щоби перемиська шк. молодь мала час її оглянути. Шкільний рік закінчиться дня 27. червня, отже вже цього дня моглиб прибути молодечі прогульки з інших міст. А що перемиська молодь уже виїде на ферії, то для прогульковців можуть бути приготовані нічліги в інститутах понад 400 місць. Тут не тяжко булоб дістати і дешевий харч.

Вистава повинна бути отворена до дня 8. липня включно, бо 7. липня є храмовий день перемиської катедри і селяни також матимуть змогу оглянути виставу. Вступ на виставу повинен бути платний, а дохід обернений на будову церкви на Засянню.

Очевидно я подаю свою думку тільки щодо одної точки святкування памяти о. І. Могильницького. Наше Всч. Духовенство й освітні установи уложать самі свою програму.

—o—

Ліщинський, як посол народу, говорив до народу, а не до репрезентантів влади, і в цім процесі важне не те, як ці промови розуміли поліціянти, але як розумів народ, селяни, які посла вибрали. А всі ці селяни зізнавали, що посол Ліщинський нічого проти Польщі не говорив.

Цілий акт обвинувачення шитий паном прокуратором з такого матеріялу слабонького й латаного, який вистарчить трошки поторгати, а вже не буде з чого вшити вязничного кабату для підсудного Ліщинського.

Пан прокуратор промовляв перед двома годинами, а я вже не міг би записати точно змісту його промови, отже як могли поліціянти, які й української мови не знають, після віча точно затямити, що говорив Ліщинський, записати це дома, або по двох роках переповісти точно в суді? А на таких записках і словах опертий цілий внішній акт обвинувачення.

Посол Ліщинський, як бувший скромний учитель, мав найбільше справу шкільництва на серці і тому найбільше промовляв проти польонізації українських шкіл. Уряд може мати свій плян утраквізувати наші школи, але українці мусять проти того боротися, так як поляки боролися проти ґерманізації польських шкіл у Познанщині. Ви, поляки, повинніб розуміти, як зле, коли дитина, не знаючи ще своєї мови, мусить у школі вчитися в чужій мові. Чи домагання рідної школи це державна зрада? Чи ґраф Дунін-Борковський не писав у „Поранній“, що українці втратили у Сх. Галичині все своє шкільництво? Коли це вільно писати ґрафові полякові, то чому не вільно цего українському послові?

Справа парцеляції ще більше болюча для нашого селянства, як справа шкільництва. Земля мати! У добу голоду землі в Сх. Галичині посол Ліщинський закликав, щоб земля великих власників діставалась тільки для місцевого селянства. Чи це злочин? Чи злочином є може те, що Ліщинський ставив українським селянам за зразок Познанщину, яка працею й орґанізованістю здобула силу і значіння? Чи мав ставити за приклад польських терористів із російського забору? Чи це державна зрада, коли український посол бажає свому народові, щоби він міг виборити собі право мати своїх воєводів, старостів, свою поліцію? Польський сойм у 1922 р. ухвалив для Сх. Галичини автономію, і обовязком Ліщинського як посла було боротися за виконання цієї ухвали.

Державна зрада є лиш там, де хтось нагальним способом збройної боротьби і перевороту, революції хоче змінити устрій держави чи відорвати частину держави. Сама аґітація, мрії, праця в напрямку унезалежнення свого народу не є державною зрадою, і ви тямите, що за Австрії поляки говорили і писали явно про незалежну Польщу, а ніхто їх не карав за це. А мрії про незалежність ніхто народові не в силі з душі вирвати“.

Оборонець кінчить апелем звільнити підсудного.

ПРИСУД.

Із поставлених 30 питань присяглі потвердили лише два щодо § 65. к. з. (за віча в Ланах і Краківці) й одно щодо проступку збіговища з § 279. к. з. (за віча в Зашкові). На тій основі трибунал під проводом р. Яґодзінського в год. 11.45 в ночі оголосив присуд, на основі якого засудили б. пос. Ів. Ліщинського на кару 6-місячної тяжкої вязниці, відбутої 8-місячним слідчим арештом.

Коли предсідник трибуналу оголосив постанову про випущення п. Ліщинського на волю, один із вотантів пригадав предсідникові, що б. пос. Ліщинський не може кинути вязничних мурів, бо його мусять відставити до розпорядження суду в Рівнім. Процес п. Ліщинського в рівенськім суді відложили були з причини львівської розправи аж до її покінчення.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

НОВІ АРЕШТУВАННЯ ГАЛИЧАН НА РАДЯНЩИНІ.

Польські джерела повідомляють будьто би більшовицька влада на Рад. Україні впала на слід широкої націоналістичної орґанізації, яка приготовилася була вже добре до викликання революції та до проголошення незалежної української республики. Арештували нібито м. і. б. старшину УГА. Цьокана, що був професором в одній із харківських шкіл. Далі арештували нібито братів Адама й Мих. Мельника, які займали досі відповідальні становища в комісаріяті справедливости, та д-ра Онишкевича й інж. Індишевського.

КОМІТЕТ ТРЬОХ ВІДЛОЖИВ НАРАДИ.

Комітет трьох зібрався був 19. квітня у Льондоні, щоби радити над українським зажаленням у справі „пацифікації“. Був присутній і дир. меншинової секції Ліґи. Комітет мав застановлятися над питанням, чи Ліґа є компетентна займатися тією справою. Після обговорення доставленого матеріялу постановили зажадати від польського уряду нових інформацій.

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ СОЙМУ.

На середу заповіджені засідання опоз. соймових клюбів. Опозиційні кола вже тепер критикують нову позичкову умову, тому можна сподіватися, що засідання сойму буде бурливе. Здогадуються, що соймова сесія потреває довше ніж 5 днів. Ґадають, що проект передадуть полученій скарбово-комунікаційній комісії для розгляду. У суботу сойм полагодив би проект закону в 2. і 3. читанні, потім справа перейшла би до сенату й у вівторок булаб полагоджена. Тогож дня замкнули би надз. сесію.

СЕНАТ.

Сенатське бюро повідомило, що пленарне засідання сенату відбудеться 25. квітня.

РЕКОНСТРУКЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ.

Опозиційна преса повідомляє, що ще перед четверговим засіданням сойму треба сподіватися реконструкції Славекового кабінету. І так уже в четвер Славек буде головою клюбу ББ., а премієром іменують кого іншого, може мін. скарбу Матушевського. Наступлять і інші зміни на становищах міністрів. Санація заперечує ті чутки.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

Дня 20. квітня у Маґерові біля Львова упав польський літак. Поручник Сoханський вийшов ціло, сержант Бесядовський ранений тяжко в ногу.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

Біля Запитова (коло Львова) вискочило зі шин 8 ваґонів товарового поїзду, тому що середущий ваґон відірвався від ґарнітуру. Машиніст не знав про те і їхав далі. Один залізничник ранений у голову. Катастрофа сталася наслідком переступлення речинця ревізії тов. ваґону, який не видржав вантажу. Наслідком катастрофи повстала перерва в зал. русі на тому шляху. Рух на шл. Львів-Сапіжанка відбувається з пересіданням між Руданцями та Запитовом.

ПОМЕР ПРЕЗ. АВСТР. НАЦ. РАДИ.

У Відні помер ненадійно президент Нац. Ради Мат. Ельдерш. Його наслідником буде мабуть соціялістичний посол Север.

ДИМІСІЯ БОЛГАРСЬКОГО УРЯДУ.

Болгарський президент міністрів Лапчев зложив королеві димісію кабінету. Міністри сповнятимуть далі свої обовязки на припоручення короля.

НОВИНКИ

— **Видавництво місячника „Боян“** і Календаря 1931. просить отсею дорогою всіх бувших своїх читачів і тих, що приняли Календар — конечно негайно вирівнати належитости. П. К. О. 154.349 1869 1—3

— **Українське Лікарське Товариство** повідомляє своїх членів, що перенесення тлінних останків бл. п. д-ра Петра Береста, відбудеться дня 21. квітня ц. р. в год. 4. поп. в військового шпиталю при вул. Личаківській на Личаківський цвинтар та прохає взяти в похоронах численну участь. 1872

— **Не весна, а літо** прийшло до нас ранком 20-го ц. м. Люди, що попереднього дня ходили ще в футрах, на другий день уранці були розчаровані навіть коли вийшли в пальтах. Пані неприготовані на зміну „сезону“ бігають поквапно по крамницях за сукнями і капелюхами. Всі ми зневірені в погоду, не дивувались би, якби завтра чи позавтра ще раз подуло одним пращальним холодним подувом.

— **На карти Рідної Школи, що звільняють від алькогольних напоїв з нагоди Празника Воскресенія Христового** зложили в золотих отсі Вп. Громадяни і (ки): з Бродів: Швалюк Гриць — 10, д-р Сірко Михайло — 5, Левицький Северин — 5, Герман Григорій — 4, проф. Юрійчук Іван — 3, Глушевський Олександер — 2, Ліщинська Михайлина — 2, проф. Сеник Іван — 2, Кондур Семен — 2, Федорус Іван — 2, Кузьма Дмитро — 2, Матвіїв Михайло — 2, Щерба Дмитро — 2, Церковна Михайлина — 2, Кіриківна Стефанія — 2, Мриґлович Антонія — 2, д-р Левицький Волод. — 2, Букса Степан — 2, Гошко Микола — 2, Дикий Степан — 2, Гофан Василь — 2, Романюк Осип — 2, Лепська Осипа — 2, Кірик Михайло 2, Романюківна Юлія — 2, Чорніївна Марійка — 2. З Монастирка Брідського: Зубань Лука — 5. З Надвірної: Заяць Матвій — 5. З Турки н. Стр. Городиська Евгенія — 3, Данилович Маріян 3, о. Федевич Іван — 3, д-р Конрад Мирон — 3, Шеремета Прокіп— 2, і 5 осіб нижче 2 зол. на загальну квоту 4·50 зол. Додатково ті самі громадяни дали з нагоди Різдва 19·50 зол. — Хто слідуючий?

— **З клепарівських любовних історій.** Минулого року, коли цвили бози і співали соловії, клепарівський молодик Еміліян Косик полюбив Ольгу Білецьку і сказав їй, що без неї не може жити. Ольга любила його якийсь час, а потім молоде дівоче серце прихилилось більше до Стаха Стетика, а збайдужіло до Косика. Косик просив, благав, щоби Ольга вернула до нього, але на марно. І одного дня, Еміліян, побачивши, як Ольга біжить до Стаха на любовну стрічу, ще й насміхається з давнього любка, стріляє до дівчини з револьвера і поранив її невинні груди. Ольга полежала пару тижнів, виздоровіла і подала на Косика до суду скаргу. І ось дня 20. ц. м. львівський суд судив заздрісного любовника з Клепарова за намагане вбивство. Оборонець д-р Семен Шевчук крутив як міг та як умів і викрутив таке, що Еміліяна Косика засудили тільки на 4 місяці арешту з завішенням кари на 3 роки, а ущасливлений Косик, на очах публики взяв пострілену дівчину попід боки і вернув з нею до Клепарова. А там може любовна історія пічнеться наново. Дай Боже, щоби щасливіше, як перший раз.

— **Вбили купчиху.** В Городку біля Львова замасковані бандити вбили купчиху Файґу Зусман. Бандити забрали 30 зол. і трохи ґардероби.

— **Команданта поліції засудили за побиття.** „Глос Любельскі“ повідомляє, що в Рівнім відбулася розправа проти команданта поліції в Дубенці (пов. Красностав), обвинуваченого в тяжкому побитті 14 осіб у поліційнім арешті. Тих людей арештували були за те, що вони кричали: „Геть з одинкою“ на передвиб. вічу. Після переслухання свідків суд засудив того команданта на три місяці вязниці.

— **Заповіт республиканця.** Визначний еспанський письменник Бляско Ібанес, що помер кілька літ тому, лишив у своїм заповіті застереження, щоби лежав у гробі в Франції, в Ментоні (де мав свою віллю) аж до часу, коли в Еспанії ніодин король не буде панувати. Тепер, коли Еспанія стала республикою, пропонують згідно з бажанням письменника перевезти його тіло на батьківщину. Його поховають імовірно в рідній Валенсії, де він уродився, яку залюбки змальовував і де оснував перший соціялістичний часопис, який досі є одним із найбільших еспанських часописів. Тут теж сидів він у вязниці за революційну діяльність.

— **Траґедія в українській фармерській родині в Канаді.** В Рояль Парк, недалеко міста Веґривіль, Альберті, в Канаді, трапилася 16. березня страшна траґедія. Того дня в 9. години рано Степан Яхніцький зарубав сокирою свою жінку, вчасі, як вона доїла в стайні корову, а сам виліз на вершок стирти з підпаленою соломою, проколов себе ножем тричи і згорів на вуголь. Заки це зробив, Яхніцький вислав своїх малих двоє дітей із запискою до свого шваґра Івана Порайка, який залицявся до його жінки, повідомляючи про свій вчинок. Слідство виказало, що Яхніцькі не жили в згоді через деякий час. Він мав 40 літ, а вона 35. Яхніцький був добрим фармером, мав пів секції землі, на якій господарив останніх шість літ.

— **Жид у Ватикані.** Знавцем гебр. бібліотеки при Ватикані став Нафталі Фрід, жид. Це становище мав заняти проф. із Франкфурту Фрайман, щоби допомогти кардиналові Ерле в дослідах над гебрайськими творами з X. і XII. в. Тому, що Фрайман є перешкоджений, він прислав на своє місце порученого собою знавця Фріда.

— **Багатий край.** По останній статистиці майно мешканців в Злуч. Державах за 1929 р. рівнялося 361,8 міліярдів дол., а дохід національний 84 міліярдів. Виходить, що на голову припадає по 2.997 дол. майна, а 692 дол. доходу. Майно в Злуч. Державах зросло від 1914 р. на 32 відсотків.

— **Астрономи думають.** З астрономічної обсерваторії в Йоганнесбурґу астроном Ван Ґент повідомляє, що одна звізда віддалена так далеко, що її світло є на 500.000 км. більше віддалене як звізда, яку можна доглянути оком — виявляє дивні зміни у свому світлі, зовсім інші, як інші небесні світила. Покищо це явище нерозяснене.

— **Дотепний літературний конкурс.** Один із власників бару в Парижі, в студентській дільниці, призначив власну літературну нагороду 1000 фр. за найкращий вірш або оповідання. Кандидатами можуть бути тільки його гості, бо що-вечора протягом двох тижнів відчитуватимуть по черзі присутні свої твори. Гості, зібрані в цей вечір, кидатимуть листки до урни, голосуючи, який твір найкращий. Можна уявити собі, яке товариство складається тут на авторів і на публику: студенти з гумором, дівчата з крамниць, малярі, що шукають „типів“, випадкові чужинці. Найважніше, що атмосфера в такім барі, як упевняють справжні знавці, є багато симпатичніша, як на правдивих літературних конкурсах.

— **У добі пересудів.** Непевні часи родять потребу вірити в щось певного, відгадувати будучність або бодай завтрішній день. Цим пояс-

†

Інж. Юрій Левицький,

управитель мужеських семинарійних курсів У. П. Т. і старшина У. Г. А. — упокоївся у Львові, дня 20. квітня 1931 р.

Похорони відбудуться дня 22. квітня 1931 р. в год. 4-ій пополудні, про що повідомляє тяжким горем прибита

РІДНЯ.

нюється небувалий успіх у нинішній добі пророків, вітунів, чудотворних лікарів, ясновидців, хіромантів і ворожок з карт. Париж, як стверджує його преса, є тепер залитий хіромантами і дамами, що ворожать з карт, а публика залюбки купує всякі східні амулети, дивні цяцьки, що приносять щастя. Неодин із тих фетишів прикрашений золотом і слоневою костю. Є між ними бонзи, пінгвіни, полінезійські святі, котячі очі, черепаші шкіри, вужі — в що хто вірить, те може мати.

— **Величезна шпигунська панама.** Большовицькому урядові вдалося перехитрити великий німецький промисловий концерн, що виробляв на весь світ анілінові фарби. Ця фірма Фарбен у Людвіґсгафен берегла роками тайни хемічного виробу своїх фарб, які не мали рівних. Тимчасом від довшого часу хемічні промисловці в Німеччині ствердили, що на радянськім ринку і на чужині появилися хемічні вироби тотожні з виробами фірми Фарбен, очевидячки по значно знижені ціні. Тепер виявилося, що секретар комуністичних професійних організацій хемічного промислу в Берліні Ерик Стефен і посол до сойму Дінстбах були підкуплені і викрали тайну виробу анілінових фарб. Вони працювали у свій час у фірмі Фарбен і там підкупили робітників. При ревізії в одного з тих робітників, Шміда, найшли весь доказовий матеріял, що він вів листування з Москвою. Вийшло наверх, що шпигунська акція Москви поширена була також на ріжні інші галузі їх промислу. Деякі арештовані призналися, що були шпигунами для грошей, а другі для ідеї. Покищо німецька преса пише про всю цю панаму дуже стримано, але ясно, що втрати для німецького промислу є величезні.

— **Готель на повному морі.** Едвард Армстронґ з Ню Йорку придумав плян будови пристані для літаків над „берегом" гольфової струї на повному морі у віддалі коло двох годин лету. Прогібіція не буде там мати обовязуючої сили. Кошти пристані, разом з готелем і баром мають дійти до 4 міліонів долярів, а будова має розпочатись на протязі трох місяців і триватиме 2 роки. Будуть там, очевидно, електричні уладження, а пристань буде віддалена від Ню Йорку 250 миль. Кошти лету туди і назад будуть виносити 25 долярів. Там можна буде ловити рибу та заживати інших приємностей.

Банк Чехословацьких Леґій у Празі.

Дня 12. квітня ц. р. відбулися Загальні Збори Леґіобанку при участи 365 акціонарів. Загальними Зборами проводив Президент Банку п. Д-р Рудольф Раше.

По відкриттю зборів згадав п. Президент Д-р Раше про 10-літний ювилей Банку Чехословацьких Леґій на рідній землі та підчеркнув, що діяльність Банку за цей час виказує гарні висліди, про які згадується в друкованім звіті. Дальше подав п. Д-р Раше Зборам до відома, що Начальний Директор Банку п. Франц Шіп обходить у цьому році 50-літні уродини, а Загальні Збори признаючи великі заслуги названого для розвою Банку, приняли ґратуляції до відома довготріваючими оплесками.

Звіт з діяльности за 1930 р. зложив Нач. Дир. Шіп, пояснюючи докладно поодинокі рахунки біляносу і рахунку втрат та зисків, стверджуючи рівночасно дальше розширення діяльности Банку в усіх галузях банкових операцій. Звіт Нач. Дир. Шіпа приняли Загальні Збори оплесками.

По звіті Надзірної Ради поставлено зі сторони акціонарів кілька запитів загального характеру, на які відповів Нач. Дир. Шіп. Загальні Збори одноголосно одобрили рахунки замкнення за 1930 р., уділили абсолюторію Раді Банку і згідно з внесками Ради постановили виплатити 8% дивіденду (в цій самій висоті як в мин. р.), дотувати резервові фонди та призначити більші квоти на цілі добродійні і суспільні. Резерви Леґіобанку по приділі з чистого зиску є Кч 65,000.000 — т. є. 72·85% акційного капіталу. Квоту Кч 163·086.60 перенесено на новий рахунок.

Уступаючих членів Завідуючої Ради пп. Д-р Раше, Нач. Дир. Шіпа, Едв. Нопа і Ст. Заваділіка та членів Надзірної Ради пп. В. Вондрака і інж. Ружічку вибрано поновно акламацією.

По Загальних Зборах акціонарів відбулося засідання Завідуючої Ради, на якому вибрано п. Д-р Рудольфа Раше президентом, п. Августина Страку І-им Віцепрезидентом а п. Станислава Заваділіка ІІ-им Віцепрезидентом.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Небезпека.

Давніше ніхто про це й не думав. Але в двацятім столітті ця справа почала набирати — як кажуть статтейники — **акутности.** Світова війна ще заострила цю акутність і нині мало не всі народи кричать: „Збільшаймо націю! Дбаймо за приріст населення!", а Муссоліні, то таки просто з моста: Так і так.

Українці не тільки не кричали, але навіть підсміхалися, коли другий нарід викрикував. Ми — мовляв — покищо не потребуємо ніякої пропаґанди!... Українські села аж переливаються дітьми, де камениця зайнята українцями — там на подвірях аж глітно від молодого покоління, а мама як виведе свої потіхи до церкви в неділю, то люди питаються, що це за захоронка.

Але це було, а не є. Часи хоч і не давні, та минулі і нам нема вже чого так дуже посміхатися з загально світових кличів, бо ще деньдва, а заговорять про небезпеку депопуляції не тільки фейлетоністи, але й статтейники.

Хто хоч трохи слідить цю ділянку національної статистики, прийде до дуже прикрого заключення: нам грозить виріднення.

Ріжні на це зложилися причини.

В першу чергу брак доцільної і всесторонньої пропаґанди. Стаючи собі весь час на мозолі, ми були переконані, що в Галичині все йде по старому, що всі дальше шанують віковічні звичаї та обичаї і що на місце десятки старих прийде сотка молодих. Тимчасом ми стаємо на мозолі старшим від себе або ровесникам і нам тільки здається, що нація що-року рясно вкривається квіттям.

Повоєнні обставини впливають не дуже заохочуючо на ліплення домашнього огнища. Що кому з огнища, коли не буде до нього дров! Десь, хтось, колись відважиться, але за місяць так нарікає, що стає ходячою пропаґандою... проти женячки. Недавно цілий український Львів (Руська з околицею) говорив про недалеке подружа одного з одною. Він — державний урядовець, а це все ще в нас уважається за щось певного. Раділи людкове, що побачать нарешті автентичний шлюб і черпали з цього надію на краще завтра. Всеж таки не є так зле, коли хтось бере собі на голову жінку. Але остання редукція платень знівечила героїчну постанову молодого урядовця. Відкликав заповіди на неозначений час, так як уряд 15-процентовий додаток.

Вільні фахи тим більше не квапляться в пошукуванні досмертної товаришки життя. Припустім, що хтось пів року вже заробляє по 150 зол. місячно. Від біди міг би женитися. Але хто йому заручить, що так буде й на далі?. А пускатися на бистру воду — тяжко.

Та не тільки мущини не спішаться нині до подружа. Дівчата теж не зітхають за ним. Минули часи виглядання у кватирку, чи не іде, чи не йде той, який привиджувався, снився, чи виходив у кабалі. Досвід, переказаний чи набутий, остерігає перед поспіхом, а то й загалом перед усяким успіхом. Сивої коси ніхто не боїться, бо коса остала в фризієрів, за подружам ніхто не банує, бо й так помешкання не зміниться.

А наслідки?!...

Сорок міліонів нібн є, але на кінці самі нульки!...

Думав я, може це тільки хвилеве, та бачу, що йде чимраз до гіршого. Вже й природа проти нас.

Читаю в часописах, що цілі тисячі бузьків вигинуло від морозу. Летіли бідолахи з теплих країв, хотіли щиро помогти і пропали марно, не долетівши до нас. Все таки, бодай десьнедесь поправилиб нульки при сорок міліонах...

Всі знаємо тих любих пташків і їх незломне почуття обовязку. Посувалося воно нераз аж до влізливости, наражувало їх часто на проклони і погрози, але статистика благословила їх. Вона не брала під увагу частих помилок, які робили ці пташки, а тільки висліди їхньої діяльности.

На цей рік статистика спокійно може сховати перо і каламар. Ледви одна пташина на тисячу перебула хуртовину і добилась до нас.

Може й кому радість, але вічність плаче!...

Галактіон Чіпка.

1596 **Спадкова Маса по бл. п. АЛЬФОНСІ УВЄРІ** 20—20

Львів, пл. Галицька ч. 14.

ліквідує фірму і улаштовує почавши від дня 1. березня 1931 р. дозволену владою **випродажу товарів.**
— — — **Небувала нагода** дешевого купна добрих матеріялів всілякого роду. — — —

ПОЗІР: Пл. Галицька ч. 14.

З листів до Редакції.

Ще про брюсельську дискусію в меншостевій комісії Міжнародньої Унії Прихильників С. Народів.

Від п. Дм. Андрієвського у Брюселі дістаємо такого листа:

Хвальна Редакціє, в ч. 13. „Тризуба" редакція, полемізуючи з ріжними авторами з приводу виступу Української Делеґації на Зїзді Міжнародньої Унії Прихильників С. Народів, покликалась на комунікат Українського Пресового Бюра в Брюселі з дня 23. лютого ц. р..

Вважаю за вказане для орієнтації українського громадянства подати до загального відома наступне:

1) Дирекція Укр. Пресбюра не лише була присутня на засіданні Комісії Меншостей, де обговорювали справу останніх подій у Польщі, але робила все від неї залежне, аби та справа була внесена на порядок нарад Зїзду. Для чого вона вживала заходів перед Секретаріятом Унії і ріжними делеґаціями, постачаючи їм матеріяли і домагаючись, аби вони підтримали нашу справу.

2) Згідно з відомостями Дирекції справа була внесена на порядок нарад Комісії Меншостей на формальне домагання голяндської делеґатки пані Бакер ван Бош, з якою Дирекція перебувала цілий час у звязку, і раніш заяви Української Делеґації, яку ця остання зробила на засіданні Комісії.

3) Виступ Української Делеґації на цьому засіданні не задовольнив присутніх на нім українців, що знайшло свій відгомін у ріжних висказах, а рівно в дописі, що походить з кол, близьких до Укр. Пресбюра і який був видрукований в „Незалежности".

4) Річ очевидна, що в комунікаті, призначенім для чужинців, виступ Української Делеґації не може знайти довної оцінки і вичерпуючого освітлення зі становища української національної політики. Бо інакше довелось би зазначати його відємні сторони, а тим самим обнижувати престіж українців взагалі.

5) Для того власне в комунікаті Укр. Пресбюра знайшли відгук похвальні вискази чужинців, з приводу виступу Української Делеґації а цілковито поминені непохвальні. А що такі були, тому доказом дописи чужинців у їх часописах. І покликування на комунікати Укр. Пресбюра нічого змінити не може.

6) Після всього сказаного мусить бути ясним, що вияснюючи комунікат Укр. Пресбюра, треба узглядиювати той факт, що це останнє старається злагіднювати хиби ріжних політичних виступів українців і доповнювати ті недостачі, які найбільше дають себе відчути. Цього то, як видно, редакція „Тризуба" і не зробила, покликуючися на комунікат Укр. Пресбюра.

7) Націоналістичні кола, від яких працює Укр. Пресбюро в Брюселі, є справді отверто і виразно неприхильні політиці угрупувань, які стоять за Українською Делеґацією до Унії. Але вони не хочуть виносити між чужих людей наші внутрішньо-політичні розходження. Тому комунікат Бюра зовсім не надається до переводження міжпартійних порахунків. Що і треба взяти під увагу редакції „Тризуба".

Прошу приняти запевнення моєї правдивої пошани

Дм. Андрієвський.

Брюсель 7. IV. 1931.

СПОРТ

До українських спортових товариств.

Просимо всі українські спортові товариства подавати нам коротко висліди своїх змагань. Провінціональні товариства просимо висилати нам коротенькі звідомлення негайно по змаганнях, найкраще на кореспонденційній картці, вкиненій до першого поїзду, що відходить до Львова, так, аби ми ті висліди могли дати вже в числі, що виходить у вівторок рано. Спізнених звідомлень містити не будемо.

Спорт. змагання у Станиславові.

В цю неділю розіграли у Станиславові мячеві змагання за мистецтво Б-кляси: Ревера Ц.

Пролом 4:1 (1:1) і Гакоаг-Єдність 2:1 (2:0). За мист. Ц-кляси: Пролом II.-Гакоаг II. 3:2 і Адміра-Стшелец 6:1.

Речинці змагань за мистецтво львівської округи.

Біг навпростець мущин 3—4 км.: 26. IV. Легкоатлетичні змагання мущин і жінок: 31. V. і 1. VI. Плавацькі змагання мущин і жінок: 7. VI. В змаганнях могтимуть брати участь лише змагуни тих клюбів, що належать до Українського Спорт. Союзу і що підпишуть відповідні заяви змагунів, які небавком можна буде дістати у Спорт. Союзі. Точніші інформації будуть оголошені безпосередньо перед змаганнями.

Біг навпростець студентів.

Біг навпростець за мистецтво українського студента за мандрівну нагороду „Ватри" відбудеться дня 26. IV. ц. р. в рамах бігу за мистецтво львівської округи. До змагань можуть зголошуватися лише студенти українці. Нагороду боронити буде Полотнюк Евген, студ. політехніки (УССК). Зголошення слати до 24. IV. включно на адресу: Український Студ. Спорт. Клюб, Львів, Супінського 21. Замісцеві змагуни, які рефлектувалиб на нічліг, мусять це зголосити три дні наперед. Вписове до змагань 50 сот.

Міжнародні дужання у Львові.

Висліди дужань в останніх днях такі:

13-ий день турніру (пятниця 17. ц. м.) зазначився перемогою Сасорського над Вайсом у 18. мін., Штекер-Сен-Марс невирішена, Пошоф поклав у 3. мін. Спевачка, Кляй у 6. мін. Щербінського, Вайнура у 34. мін. Лє Фавра.

В 14-ому дні турніру (субота) Мартинов зремісував з Вайнурою, Кляй вже у 2-ій мін. поклав Вайса, Штекер у 38. мін. Стібора, Судаков-Лє Фавр невирішена, Пошоф у 2. мін. Піддубова. Найцікавіша боротьба того вечора була зустріч Судакова з Лє Фавром.

У 15-ому дні (неділя) Яґо зремісував з Мартиновим. Боротьба Судакова з брутальним і нервовим Сен-Марсом була просто скандалічна. Сен-Марс ішов до перемоги при помочі пястуків і колін, а навіть зубів. У 24. мін. Сен-Марс, тримаючи Судакова в „ключі", поміг собі ударом коліна і тільки таким чином поклав Судакова на лопатки. Не помогли нічого протести цілого цирку, бо судді признали таки перемогу Сен-Марсові, уважаючи, що Сен-Марс ударив коліном у власну руку. Штекер-Пошоф по 20. мін. боротьби не вирішили. Вайнура в 2. мін. поклав Вайса, а феноменальний Кляй у 14. мін. поклав атлєта з Лодзі Ґурського.

З турніру вичеркнено в останніх днях: Щербінського, Надя, Чонтоса, Спевачка, Кіртопа, Піддубова, так, що тепер беруть у ньому участь майже самі „тузи".

——o——

Нові книжки й журнали.

„ДЗВОНИ", літературно-науковий місячник. Ч. І. У перших днях квітня ц. р. появилося у Львові перше число нового літературно-наукового місячника „Дзвони". На зміст цього першого числа зложились: Вступний нарис п. н. „Дзвони"; Я. Врхліцький: „Громадянин Христос"; Курдидик Анатоль: „Зачаровані дзвінниці"; Жученко: Великодне; Г. Костельник: Казка про світ; М. Думанський: Як воскрес Спас!; Р. Кедро: Розмова; Т. Курпіта: Каскадами; О. Годунько: Як грае голос дзвону; В. Лімниченко: Не питай мене...; Р. Г. Бензон: Зазив (Із циклю оповідань „Невидиме Світло"). Це літературна частина. Крім того є в першому числі статті: проф. М. Чубатого п. н. Релігія цілю чи середником до цілі?; В. Липинського п. н. Боротьба закону землі й закону капіталу (це передрук одного листа з „Листів до братів хліборобів" В. Липинського); М. Думки п. н. Київ у старинних віках; В. Заікіна п. н. Русь, Україна і Великоросія (І. початки українського й великоруського народу); д-ра В. Кучабського: Польська дипльоматія і східньо-галицьке питання на паризькій мировій конференції в 1919 р.).

Найціннішою в цьому числі є праця д-ра В. Кучабського (перша частина), яка є тільки одним із розділів великої розвідки п. н. Польсько-українська боротьба за Східну Галичину в 1918—1923 рр. Позатим добре поставлений у цьому числі відділ рецензій з тим, що переважають у ньому оцінки на наукові українські й чужі публікації. Менше місця присвячено новинам з ділянки гарного українського письменства. Оживлює журнал відділ п. н. „Хроніка", де находимо принагідні замітки про всякі роковини, виставки, нові наукові й літературні появи не тільки в нас, але й у інших народів. На загал перше число нового місячника робить симпатичне враження.

Із заклику до читачів довідуємось, що новий місячник буде „змагати до того, щоби давати читачам якнайбільш здорову творчість, оперту о християнську етику та християнський світогляд, розбуджувати всі творчо-будуючі національні сили та протиставитися і поборювати всі погубні для української нації розкладові течії. Рівночасно буде знайомити загал читачів з европейською літературою та орієнтувати їх у всіх актуальних, порушуваних в науковім світі питаннях, вказуючи на браки і прогалини в нашій літературі й науці та давати ініціятиву до їх заповнення.

З наведеного бачимо, що перед журналом стоять дуже гарні завдання. Побажатиб тільки, щоби він з них якнайкраще вивязався. Журнал видає: Видавнича кооператива „Мета", а відповідальним редактором є п. Петро Ісаїв. Біля нового місячника згуртовані ті літературні й наукові сили що стоять на ідейній плятформі Українського Католицького Союзу.

——o——

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 20. квітня 1931 року: масло експортове і десерове пріма 4·50 зол. за кільо; літра молока 28—29 сот.; літра сметани 1·40 зол. копа яєць 5·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 21. квітня, година 7·30 веч „Вікторія і її гузар".

Середа, 22. квітня, година 7·30 веч. „Казки Гофмана", оп. Офенбаха.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Вівторок, 21. квітня, година 7·30 веч. „Спір за сержанта Ґрішу".

Середа, 22. квітня, година 7·30 веч. „Спір за сержанта Ґрішу".

Малий Міський Театр:

Вівторок, 21. квітня, година 7·30 веч. „Інтерес з Америкою", Франка.

Середа, 22. квітня, година 7·30 веч. „Інтерес з Америкою".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова оперетка „На приказ княжни" (Ліліян Гарвей).

КАСІНО: Звукова фільма: „Анна Хрісті" (Ґрета Ґарбо).

КОЛЬОСЕИ: „Чотири пера" (Клів Брук, Ноан Бері).

ЛЕВ: Звукова фільма „Вічні дурні" (в жидівській мові) та додатки.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Наша є ніч".

ОАЗА: Звукова фільма „Співцеве серце" (Ол. Джольсон, Соні Бой).

ПАЛЯС: Звукова фільма: „На Заході без змін" (Ремарка).

ПАН: „Кохання в кайданах". „Я хочу на полотно".

ПАСАЖ: „Чорний туз". „Понад сніг".

ПРОМІНЬ: „Залюблені".

ФАТАМОРГАНА: „Івонка" (Ядв. Смосарська).

ХИМЕРА: „Чорна жінка".

СТИЛЕВЕ: Залізна маска (Фербенкс).

УТІХА: „Шляхом ганьби". „Студент із Монтани".

Програма радіо.

Вівторок 21. квітня 1931.

Варшава (1411,8) 17·45 Симфонічний концерт. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·25 Мандолінова музика. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 16·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,3) 19·45 Вечір Штравса. **Будапешт** (550,5) 9·15 Військова орхестра. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 21·45 Музика.

Середа 22. квітня 1931.

Варшава (1411,8) 17·45 Концерт танців. **Давентрі** (479,2) 16·30 Симф. концерт. **Прага** (486,2) 20·00 Концерт фільгармонії. **Рим** (441,2) 21·00 Опера. **Кенігсвустергаузен** (1634,9) 21·15 „Полярна подорож Андре". **Мілано** (500,8) 21·20 Симф. концерт. **Париж** (1724,1) 21·45 „Плачучі жінки" авд. **Брюселя** (508,5) 22·00 „Мальбору йде на війну" авд. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·35 Ґв. Віртанен, скрипка. **Букарешт** (394,2) 20·00 „Ніч св. Юрія" оп. Фальондора. **Берлін** (419) 16·30 Мексиканська музика, 21·45 Твори Тісена (радіоорх.). **Відень** (516,3) 15·25 Концерт солістів, 20·05 „Ді зібен Швабен" оп. Мілекера. **Будапешт** (550,5) 17·30 Мад. пісні, співає Орбан, 19·00 Хор. **Харків** (937,5) 15·00, 19·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 14·00 Концерт для дітей, 15·00 Концерт етн., 16·00 Відчит для лікарів, 16·30 Концерт, 18·00 Опера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок 21. квітня 1931.

12·10, 14·50, 15·15, 16·15, 17·15, 19·25 Ґрамофонові плити. 14·50, 17·15 Відчит. 16·35 Авдиція для наймолодших. 16·55 Концерт 9-літнього Зб. Шимоновича. 17·45 Концерт. 18·45 Всячина. 19·10 „Війна за межу" (з минувшини Теребовлі). 19·50 Фейлєтон. 20·05 Легкі пісоньки. 20·30 Опера і музика з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива „Укр. Театр" у Львові — Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Сьогодні:

22. IV. Барон Кіммель.
23. IV. Пірвання Сабінянок.
24. IV. Чесна Сузанна.
25. IV. Ревія.
26. IV. Гетьман Дорошенко.
27. IV. Переїздить театр до Городенки. — Репертуар оголошений буде в слідуючих числах. 1873

Управа Націон. Музею звертає увагу, що Виставка Ів. Холодного буде отворена лише до кінця місяця квітня, щодня від 9—17 год. Хто ще не мав нагоди побачити майже в комплеті твори нашого небуденного мистця, хай це зробить як найскорше, бо вже ніколи не буде другий раз такої нагоди. Посмертна виставка це остання збірна виставка даного мистця. Твори Холодного стоять на дуже високім мистецькім рівні, тому варто, щоби як найширший загал побачив їх. Вступ знижений до 1. зол., шкільні прогульки по умові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ШУКАЮ товаришки до кімнати з харчем, близько університету. Зголошуватися: Земялковського 2, парт. 1868 1-2

УМЕБЛЬОВАНИЙ ПОКІЙ до винайму. — Св. Антонія 3/II. 1859 3—3

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні Івана Зельтенрайха Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1538

МЕШКАННЯ, центр міста, зложене з 3 покоїв, сальки, кухні і приналежностей, що надається і на бюро або для лікаря, також і на мешкання до відступлення. — Зголошення приймає з чемности адвокат Д-р Ігнатій Кагане, вул. 3-ого Мая 11, год. 4—6 попол. 1863 2—2

2 МЕШКАННЯ соняшні по 1 покою з кухнею, більший город яринний до винайму по 80 зол. місячно від 1 мая ц. р. Інформує Роман Лещинський, Клепарів, Почтова 6, від год. 5. пополудні. 1870 1-2

ЛІКАР - УКРАЇНЕЦЬ просить подати йому місцевість, де можнаби догідно осісти. Ласкаві зголошення під „Лікар" до Адміністрації „Діла". 1866 1—2

ПРИЙМУ підручну до шиття і дівчинку до науки. Зголошення: Тарновського ч. 86, партер. 1867

ЗАМОВЛЯЮЧИ БІЛЛЯ просто у фабриці, заощаджуєш половину грошей. На бажання висилаю безплатно ілюстрований цінник всілякого рода білля. — Фабрика білля М. Шайн, Краків, Страдом 11/Д. 1871 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. $8^{1}/_{2}$—10, 14—16.
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратові ждальні.

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. Телефон 38—90.

Присилайте передплату!

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентґеном.

Д-р Михайло Тимчук

лікар заграничних клінік — спеціяліст внутрішних недуг і фтізіольоґ

тепер у ТЛУСТІМ, пов. Заліщики, лічить сухоти (початкові і в найвищому степені розвою) та переводить щіплення проти сухіт у новородків, — дітей і дозрілих. 5121 26—?

ЛЯМПИ електричні, новочасні,

також на підставі рисунку виконує

Фабрика лямп і металевих виробів „GALWANJA" АДОЛЬФА ГАЛЬПЕРНА

ЛЬВІВ, вул. Жулінського 11 а. Тел. 20-54.

Великий вибір на складі. Догідні умови. 1671 13—15

ПЛІСИ ПАРИСЬКІ, закладки, декатиза, ендлі, відбиття. - - - **КОЗЛОВСЬКА**, Академічна 22. 1876 1-6 Льва Сапіги 28.

Загальні Збори

Союзу українських брутовців і власників нафтових теренів „ПІДОЙМА" в Дрогобичі

відбудуться дня 14. травня ц. р. в год. 11. рано в салі „Народнього Дому" в Дрогобичі з таким порядком дня:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів; 2) Звіт Дирекції й Контрольної Комісії за діловий рік 1930 і уділення абсолюторії; 3) Вибір 4-ох членів Надзірної Ради; 4) Внески й запити.

На випадок браку комплєту, вимаганого статутом, Загальні Збори відбудуться тогож самого дня, в тім самім льокалі в годину пізніше, себто в 12-ій год. в полудне, без огляду на кількість учасників, з тим самим порядком дня.

1874 Надзірна Рада.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.